

از دولت، کسی کاندیدای ریاست جمهوری نمی‌شود

سیدحسین قاضی‌زاده‌هایمی، وزیر بهداشت، در مان و آموزش پزشکی درباره کاندیداتوری برخی از وزرای دولت در کنار روحانی، گفت: هیچ‌وقت در ذهن ما کاندیداتوری ریاست جمهوری نبوده‌است. قرار بوده بیاپییم و خالصانه به مردم در حوزه تخصصی خود خدمت کنیم. به گزارش تسنیم، هایمی درباره کاندیداتوری سابر وزرای دولت نیز گفت: تا آنجا که من می‌دانم، هیچ فردی از دولت قرار نیست کاندید باشد.

معیار و شاخص صحیح انتخاب چیست؟

اتفاق افتاده و دوران تاریکی لقب گرفته است. در قرون وسطی، هیچ‌کس حق اظهار نظر برخلاف نظریه کلیسا را نداشت و افرادی مانند گالیله به جرم اعلام یک نظریه علمی، توسط کلیسا محاکمه شد. حرکت‌های سیاسی و انقلابی، علیه حکومت‌های دیکتاتوری اروپا به تاسیس دموکراسی‌های نو در غرب منجر شد. این حرکت‌ها حاصل اثر گذاری فکری اندیشمندان فرانسوی، «مونتسکیو و ژان ژاک روسو» و سیاستمداران آمریکایی، «توماس جفرسون و جیمز مدیسون» بود. در این دوره ما پدیده‌های جدیدی مانند کشور، ملت، دولت، دموکراسی، توسعه، منافع ملی، امنیت ملی، احزاب و انتخابات را داریم. تغییر و تحولاتی که در اروپا به رنسانس منجر شد. کل جهان را تحت تأثیر قرار داد. کشورهای ایران نیز از این تأثیرات بی‌بهره نبوده و نخیشان و مردم به تدریج خواهان توسعه کشور شدند. دموکراسی از لوازم توسعه بوده، همچنین وجود احزاب از ضروریات دموکراسی است. مردم از طریق انتخابات به کاندیدای احزاب رأی داده و آنها قدرت را به دست می‌گیرند.

حال در این مقاله بر آنیم که به این سؤال پاسخ دهیم که معیار و شاخص صحیح انتخاب چیست؟

جنبش مشروطه نخستین جنبش مردمی برای رهایی از آموزه‌های سنتی در مقابل حاکمیت در خاورمیانه است و اولین حرکت‌های قانون‌خواهی و ایجاد نهادهای سیاسی-اقتصادی مدرن، در جنبش مشروطیت (۱۲۸۴ش) پدیدار شده است

آفتاب یزد - فتح‌اله دهبان*

آن زندگی می‌کنیم، دوره‌های تاریخی گوناگونی مانند کمون‌های اولیه، برده‌داری، فئودالیسم، سرمایه‌داری و... را پشت سر گذاشته است. در هر کدام از این دوره‌ها افکار و ارزش‌های متفاوتی بر انسان‌ها حاکم بوده و نحوه زندگی آنها متفاوت بوده است. در اینجا بی‌مناسبت نیست که از طبیعت دوم «اصطلاح کلیدی در توسعه نابرابر» اثر نیل اسمیت، استفاده کنیم و بگوییم هر مناسبات به عنوان مثال مناسبات برده‌داری، فئودالیسم یا سرمایه‌داری، جغرافیای تاریخی خاص خود را تولید می‌کند

در دوران اولیه یا قدیم، زندگی انسان‌ها در محدوده جغرافیای خاصی سپری می‌شد و اکثریت در محدوده خاصی به دنیا آمده، زندگی کرده و از دنیا می‌رفتند. در هر دوره‌ای تعریفی متفاوت از انسان وجود داشته و به تبع آن حقوق متفاوتی برای او متصور و اعمال می‌شده است. انسان‌های اولیه، بخشی‌هایی از بدن خود را با برگ درختان می‌پوشاندند. غذای آنها دانه‌های گیاهی و میوه‌های درختان و در مراحل بعدی، حیوانات نیز به آنها اضافه شد. در مقطعی انسان‌ها روی درختان زندگی می‌کردند، و لسی در مرور زمان با پیشرفتی که در تاریخ تمدن بشری صورت گرفت، نوع لباس، خوراک، مسکن و... آنها تغییر کرده و به عبارتی متنوع تر شده است. در آن دوران، آنها از قبیله و سرزمین خودشان دفاع می‌کردند و معمولاً شغل پدرانشان را ادامه می‌دادند. در محدوده قبیله خود از دواج می‌کردند و از رئیس قبیله که به‌صورت موروثی انتخاب می‌شد، فرمانبرداری می‌کردند. به عبارتی چه شکل ابتدایی تأمین می‌شد، اولیه انسان، آن هم به شکل ابتدایی تأمین می‌شد. مازلو، نیازهای انسان را به نیازهای اولیه و ثانویه تقسیم کرده است، ولی در دنیای جدید علاوه بر نیازهای اولیه به نیازهای ثانویه انسان نیز توجه خاص می‌شود.

حق و حقوق تازه‌ای برای انسان‌ها به رسمیت شناخته شده است. یکی از آنها حق انتخاب است و انسان‌ها آزادی بیشتری دارند که با چه کسی ازدواج کنند؟ چه شغلی انتخاب کنند؟ کجا زندگی کنند؟ به عبارتی، آنها آزادی بیشتری در زندگی فردی، اجتماعی، سیاسی و... خود دارند. هر چند هنوز افراد، جریان‌ها و گروه‌هایی در دنیا هستند که حق انتخاب برای انسان‌ها قائل نیستند، ولی آنها و اندیشه‌شان در حال زوال است و در آینده تاریخ بشری جایی ندارند.

در هر دوره‌ای از تاریخ، ارزش‌ها و هنجارهایی بر جامعه حاکم بوده و مردم به آن پایبند بوده‌اند و تطبیق از آن، جرم محسوب می‌شده است. قرون وسطی در اروپا نیز یکی از دوره‌های مهم بوده که حوادث و اتفاقات بسیار تلخی، طی این قرن‌ها

حق و حقوق تازه‌ای برای انسان‌ها به رسمیت شناخته شده است. یکی از آنها حق انتخاب است و انسان‌ها آزادی بیشتری دارند که با چه کسی ازدواج کنند؟ چه شغلی انتخاب کنند؟ کجا زندگی کنند؟ به عبارتی، آنها آزادی بیشتری در زندگی فردی، اجتماعی، سیاسی و... خود دارند. هر چند هنوز افراد، جریان‌ها و گروه‌هایی در دنیا هستند که حق انتخاب برای انسان‌ها قائل نیستند، ولی آنها و اندیشه‌شان در حال زوال است و در آینده تاریخ بشری جایی ندارند.

در هر دوره‌ای از تاریخ، ارزش‌ها و هنجارهایی بر جامعه حاکم بوده و مردم به آن پایبند بوده‌اند و تطبیق از آن، جرم محسوب می‌شده است. قرون وسطی در اروپا نیز یکی از دوره‌های مهم بوده که حوادث و اتفاقات بسیار تلخی، طی این قرن‌ها

کره شمالی با اتخاذ سیاست‌های انزواگرایانه و تقابل با دنیا، کاملاً منزوی شد. ولی کره جنوبی با اتخاذ سیاست‌های تعامل با دنیا، به یکی از کشورهای پیشرفته جهان تبدیل شده است. رئیس جمهوری باید انتخاب شود که تشخیص دهد، در تحولات منطقه‌ای جهانی کجا باید ایستاد تا منافع ملی و امنیت ملی ما تأمین شود

حجت الاسلام والمسلمین منتظری دادستان کل کشور در مراسم تودیع و معارفه دادستان عمومی و انقلاب استان یزد در پاسخ به اظهارات برخی که می‌گویند چرا مدیر فلان کانال و شبکه را دستگیر کرده اید گفت: ما مدارک و شواهدی داریم که اینها برای انتخابات مسا برنامه ریزی داشته‌اند و الان بنا نیست که این مدارک را افشا کنیم چرا که مسائل خلاف عفت عمومی و مسائل امنیتی را ما

نمی‌توانیم علنی کنیم و بر همین اساس ما وظیفه داریم برخورد کنیم و دستگیر کنیم فارغ از اینکه به کدام جناح و گروه سیاسی وابستگی داشته باشند. به نوشته خیرگزاری صداسیمما، دادستان کل کشور افزود: گاهی به ما می‌گویند فلان آقای در خوزستان فلان حرف‌هایی را زده است، فلان حرف‌های دیگری زده، ما می‌گوییم نوبت آن‌ها هم می‌رسد و باید این دمل برسد تا به آنها

صورت ارائه کرد. امنیت ملی یعنی دستیابی به شریايطی که به یک کشور امکان می‌دهد از تهدیدهای بالقوه، بالفعل خارجی و نفوذ سیاسی و اقتصادی بیگانه در امان باشد و در راه پیشبرد امر توسعه اقتصادی، اجتماعی، انسانی، تأمین وحدت و موجودیت کشور و رفاه عامه، فارغ از مداخله بیگانه گام بردارد.

دکتر سریع‌القولم «یکی از مشکلات اساسی کشور ما ایران، نیز این است که نمی‌توانیم کار گروهی انجام دهیم»، به عنوان مثال، کشور ما در کشتی که ورزشی انفرادی است، موفق‌تر از ورزش‌های گروهی و تیمی مانند فوتبال است این مثال را می‌شود، به دیگر زمینه‌ها نیز سرایت داد. وقتی تاریخ معاصر ایران را مسورد کنکاش قرار دهیم، تنها حزبی که می‌توانیم آن را حزب بنامیم، حزب توده است. عملکرد حزب توده نیز در راستای منافع ملی ایران نبوده و در راستای اجرای دستورات دفتر سیاسی حزب کمونیست شوروی بوده است. حزب توده، در راستای اهداف اتحاد شوروی، اقدام به جذب تعداد زیادی از نخیشان این مرز و بوم کرد که می‌توانستند در راستای پیشرفت و توسعه کشور ایران باشند و عملاً توان و استعداد آنها را به هدر داد.

همچنین عملکرد این حزب، در جنبش ملی‌شدن صنعت نفت، جریان فتنه آذربایجان و کردستان پس از جنگ جهانی دوم به دستور استالین، عملکرد نمایندگان این حزب در مجلس به نفع شوروی و علیه منافع ملی ایران بود. اگر عملکرد این حزب در راستای منافع ملی و امنیت ملی و ایران بود، می‌توانست به پیشرفت و توسعه کشور کمک زیادی کند.

۷- وظیفه نخیشان: در کشورهایی که احزاب وجود ندارد، وظیفه نخیشان است که مردم را آگاهی داده و با مسائلی نظیر منافع ملی و امنیت ملی کشور، آشنا کنند. در ایران طی تاریخ معاصر در خلا احزاب، این وظیفه به‌عهده نخیشان و جنبش دانشجویی بوده است.

۸- وظیفه نخیشان: در کشورهایی که احزاب وجود ندارد، وظیفه نخیشان است که مردم را آگاهی داده و با مسائلی نظیر منافع ملی و امنیت ملی کشور، آشنا کنند. در ایران طی تاریخ معاصر در خلا احزاب، این وظیفه به‌عهده نخیشان و جنبش دانشجویی بوده است.

۶- انتخابات: در اصل (۶) قانون اساسی آمده است، در جمهوری اسلامی ایران امور کشور باید به اتکالی ارای عمومی اداره شود. از طریق انتخابات؛ انتخاب رئیس‌جمهور، نمایندگان مجلس شورای اسلامی، عملاً شوراها و نظایر اینها، از راه همه‌پرسی برگزار می‌شود.

۴- دموکراسی: فصل (۳) قانون اساسی و تعدادی دیگر از اصول قانون اساسی به مواردی اشاره دارد که به دموکراسی برمی‌گردد. در دموکراسی، مردم در تعیین سرنوشت خود نقش داشته و تفاوت آرا و عقاید به رسمیت شناخته می‌شود. دموکراسی نیز دارای اصولی است. در دموکراسی‌های نوین، ارکان حکومت فردی و مشروطه نیستند، قضائیه و البته مطبوعات آزاد نیز رکن چهارم دموکراسی است. از اصول بسیار مهم دموکراسی تفکیک قواست و این مسئله در این کشورها رعایت می‌شود. در اصل (۵۷) قانون اساسی نیز به تفکیک قوا اشاره شده است که در این راستا قوهقضائیه، مستقل و مقتدر، قلب دموکراسی است. در اصل (۱۵۶) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران نیز آمده است، قوهقضائیه قوای است مستقل که پشتیبان حقوق فردی و اجتماعی و مسئول تحقق بخشیدن به عدالت است.

۵- احزاب: در اصل (۲۶) قانون اساسی به آزادی احزاب اشاره شده است. یکی از نهادهای بسیار مهم در دموکراسی، احزاب است. احزاب وظایفی دارند از جمله مشکلات و خواسته‌های مردم از طریق احزاب به حکومت‌ها انتقال می‌یابد و اینکه رابطی بین حکومت و مردم هستند، همچنین برنامه‌های حکومت‌ها، از طریق احزاب در جامعه اجرا می‌شود. احزاب در انتخابات برنامه‌های خود را ارائه می‌دهند و مردم به آنها رأی می‌دهند و آنها دولت تشکیل داده و در پایان جوابگوی مردم هستند. اگر موفق نبودند، در دوره بعد مردم به آنها رأی نخواهند داد. یکی از زمینه‌های بسیار مهم برای تشکیل احزاب، فرهنگ انجام کار گروهی است که این مسئله در کشورهای توسعه‌یافته جا افتاده است. ولی در کشورهای جهان سوم، در این زمینه مشکلات زیادی وجود دارد به عبارتی مردم نمی‌توانند، کار گروهی انجام دهند. به قول

دکتر سریع‌القولم «یکی از مشکلات اساسی کشور ما ایران، نیز این است که نمی‌توانیم کار گروهی انجام دهیم»، به عنوان مثال، کشور ما در کشتی که ورزشی انفرادی است، موفق‌تر از ورزش‌های گروهی و تیمی مانند فوتبال است این مثال را می‌شود، به دیگر زمینه‌ها نیز سرایت داد. وقتی تاریخ معاصر ایران را مسورد کنکاش قرار دهیم، تنها حزبی که می‌توانیم آن را حزب بنامیم، حزب توده است. عملکرد حزب توده نیز در راستای منافع ملی ایران نبوده و در راستای اجرای دستورات دفتر سیاسی حزب کمونیست شوروی بوده است. حزب توده، در راستای اهداف اتحاد شوروی، اقدام به جذب تعداد زیادی از نخیشان این مرز و بوم کرد که می‌توانستند در راستای پیشرفت و توسعه کشور ایران باشند و عملاً توان و استعداد آنها را به هدر داد.

۷- معیار و شاخص صحیح انتخاب: منافع ملی و امنیت ملی بهترین شاخص و معیار و شاغول برای انتخاب شهروندان هر کشوری است، مردم کشورها، بایستی آن را نصب‌العین خود قرار داده و بر اساس آن تصمیم بگیرند. همچنین

نوبت برخورد با فلان آقا که در خوزستان حرف‌هایی زده، می‌شود

هم رسیدگی کنیم. حجت الاسلام والمسلمین منتظری گفت قوه قضائیه هیچ‌گاه بی دلیل و بی مدرک کاری نمی‌کند و بر اساس قانون عمل می‌کند و وظیفه ما بر حسب قانون برخورد است و انتظار ما از دستگاه‌های اجرایی این است که با ما همکاری کنند. دادستان کل کشور خاطر نشان کرد برای ما این جناح و آن جناح ندارد و مقام قاضی و قضاوت اینچنین نیست که بدون دلیل و به خاطر وابستگی جناحی برخورد کند.

وقتی تاریخ معاصر ایران را مورد کنکاش قرار دهیم، تنها حزبی که می‌توانیم آن را حزب بنامیم، حزب توده است. عملکرد حزب توده نیز در راستای منافع ملی ایران نبوده و در راستای اجرای دستورات دفتر سیاسی حزب کمونیست شوروی بوده است.

سیاستمداران، دولتمردان و نخیشان نیز باید در ترسیم و اجرای استراتژی‌های کلان و خرد داخلی و خارجی آن را مدنظر قرار دهند. منافع ملی و امنیت ملی، دو مسئله کلان و راهبردی و حیاتی هستند که باید در همه مسائل به آن توجه خاص شود. از جمله در مسئله توسعه باید مدنظر خاص قرار گیرد. اگر دل در گرو توسعه کشور داریم، اگر به‌دنبال آبادانی و پیشرفت کشور هستیم، اگر رفاه را برای خود و نسل‌های آینده خواهیم، شایسته است در انتخابات، منافع ملی و امنیت ملی، شاخص انتخاب ما باشد. اگر قبیله‌گرایی به مفهوم قدیم و جدید آن شاخص و معیار ما برای انتخاب باشد، روی توسعه را نخواهیم دید، بلکه عقبگرد نیز خواهیم کرد. لازم است مردم و شهروندان هر کشور، منافع ملی و امنیت ملی، شاخص زندگی و انتخاب آنها باشد.

۸- وظیفه نخیشان: در کشورهایی که احزاب وجود ندارد، وظیفه نخیشان است که مردم را آگاهی داده و با مسائلی نظیر منافع ملی و امنیت ملی کشور، آشنا کنند. در ایران طی تاریخ معاصر در خلا احزاب، این وظیفه به‌عهده نخیشان و جنبش دانشجویی بوده است.

۶- انتخابات: در اصل (۶) قانون اساسی آمده است، در جمهوری اسلامی ایران امور کشور باید به اتکالی ارای عمومی اداره شود. از طریق انتخابات؛ انتخاب رئیس‌جمهور، نمایندگان مجلس شورای اسلامی، عملاً شوراها و نظایر اینها، از راه همه‌پرسی برگزار می‌شود.

۴- دموکراسی: فصل (۳) قانون اساسی و تعدادی دیگر از اصول قانون اساسی به مواردی اشاره دارد که به دموکراسی برمی‌گردد. در دموکراسی، مردم در تعیین سرنوشت خود نقش داشته و تفاوت آرا و عقاید به رسمیت شناخته می‌شود. دموکراسی نیز دارای اصولی است. در دموکراسی‌های نوین، ارکان حکومت فردی و مشروطه نیستند، قضائیه و البته مطبوعات آزاد نیز رکن چهارم دموکراسی است. از اصول بسیار مهم دموکراسی تفکیک قواست و این مسئله در این کشورها رعایت می‌شود. در اصل (۵۷) قانون اساسی نیز به تفکیک قوا اشاره شده است که در این راستا قوهقضائیه، مستقل و مقتدر، قلب دموکراسی است. در اصل (۱۵۶) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران نیز آمده است، قوهقضائیه قوای است مستقل که پشتیبان حقوق فردی و اجتماعی و مسئول تحقق بخشیدن به عدالت است.

۵- احزاب: در اصل (۲۶) قانون اساسی به آزادی احزاب اشاره شده است. یکی از نهادهای بسیار مهم در دموکراسی، احزاب است. احزاب وظایفی دارند از جمله مشکلات و خواسته‌های مردم از طریق احزاب به حکومت‌ها انتقال می‌یابد و اینکه رابطی بین حکومت و مردم هستند، همچنین برنامه‌های حکومت‌ها، از طریق احزاب در جامعه اجرا می‌شود. احزاب در انتخابات برنامه‌های خود را ارائه می‌دهند و مردم به آنها رأی می‌دهند و آنها دولت تشکیل داده و در پایان جوابگوی مردم هستند. اگر موفق نبودند، در دوره بعد مردم به آنها رأی نخواهند داد. یکی از زمینه‌های بسیار مهم برای تشکیل احزاب، فرهنگ انجام کار گروهی است که این مسئله در کشورهای توسعه‌یافته جا افتاده است. ولی در کشورهای جهان سوم، در این زمینه مشکلات زیادی وجود دارد به عبارتی مردم نمی‌توانند، کار گروهی انجام دهند. به قول

دکتر سریع‌القولم «یکی از مشکلات اساسی کشور ما ایران، نیز این است که نمی‌توانیم کار گروهی انجام دهیم»، به عنوان مثال، کشور ما در کشتی که ورزشی انفرادی است، موفق‌تر از ورزش‌های گروهی و تیمی مانند فوتبال است این مثال را می‌شود، به دیگر زمینه‌ها نیز سرایت داد. وقتی تاریخ معاصر ایران را مسورد کنکاش قرار دهیم، تنها حزبی که می‌توانیم آن را حزب بنامیم، حزب توده است. عملکرد حزب توده نیز در راستای منافع ملی ایران نبوده و در راستای اجرای دستورات دفتر سیاسی حزب کمونیست شوروی بوده است. حزب توده، در راستای اهداف اتحاد شوروی، اقدام به جذب تعداد زیادی از نخیشان این مرز و بوم کرد که می‌توانستند در راستای پیشرفت و توسعه کشور ایران باشند و عملاً توان و استعداد آنها را به هدر داد.

* نشان آموخته جغرافیای سیاسی منابع در روزنامه موجود است